

Can Gafa

Santa Eulàlia de Ronçana

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Camí de Can Gafa
Emplaçament Des del barri de la Campinya, seguir pel carrer d'Andalusia i el camí de Can Gafa

Coordenades:

Latitud: 41.65078
Longitud: 2.24589
UTM Est (X): 437206
UTM Nord (Y): 4611279

Classificació

Número de fitxa 08248 - 11
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Presenta deficiències estructurals i la coberta en mal estat.
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU. NNSS (DOGC 31/03/1995)
Número inventari IPA 29518
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 000826400DG31B0001EH / 08248A007000090000YW
Autoria de la fitxa Marta Lloret Blackburn - Antequem S.L.
Data de registre de la fitxa: dv., 22/07/2011 - 02:00

Descripció

Can Gafa és una masia del segle XVI que va consolidar-se al segle XVIII com una masia clàssica de tres crugies. Durant el primer terç del segle XX es va adossar a la façana un volum perpendicular que s'utilitza com a masoveria.

És un edifici aïllat de planta rectangular que s'estructura en tres crugies. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. El frontis queda tapat al costat de llevant per un volum de construcció posterior, pel que només són visibles dos dels eixos d'obertures que el composaven. S'hi accedeix per un portal d'arc de mig punt adovellat, mentre que la resta de finestres són d'arc pla de pedra carejada, la de la planta baixa amb la llinda inscrita amb l'any "1767". Entre les dues finestres del pis s'hi conserven la capa de morter i l'agulla d'un rellotge de sol. A la façana de ponent hi ha adossat un cos de planta baixa i pis que segueix el pendent de la coberta del volum principal. Té accés des de la mateixa façana de ponent per un petit portal amb llinda de fusta, al costat del qual hi ha un contrafort. De la façana posterior hem de destacar la presència de dues finestres renaixentistes; la primera, anomenada del capellà, és d'arc pla amb permòdols decorats amb una creu i rosetes; la segona situada a la part central és d'arc conopial. Aquesta façana queda tancada per un cobert d'un nivell d'alçat que es sosté amb pilars circulars de pedra. El tractament dels murs és de restes de morter, que deixen veure el parament de pedra lligada amb argamassa.

A l'interior de la masia s'han fet poques intervencions recents, pel que manté la distribució clàssica, els sostres amb bigues de fusta i els paviments de tova. Entre les estances destaca especialment la cuina, on hi ha una llar de foc amb una gran campana de la xemeneia, el forn de pa, etc. També cal esmentar els sostres amb cairons pintats amb motius florals en dues de les habitacions, els festejadors de les finestres i una petita pica situada en un extrem de la sala per on es feia baixar el gra emmagatzemat als pisos superiors, entre d'altres.

La casa dels masovers està orientada a ponent i és de planta rectangular. Consta de planta baixa, pis i golfes i té la coberta a dos vessants amb el carener perpendicular a la façana. Les obertures són totes d'arc pla arrebossat, excepte la galeria de les golfes amb pòrtics d'arc rebaixat. Al centre de la façana hi ha un plafó ceràmic on hi ha escrit: "DÉU VOS GUARD". El ràfec està acabat amb una imbricació de teules i rajols ceràmics. Al seu costat de migdia hi ha adossat un tercer cos de dos nivells d'alçat que presenta una galeria amb tres pòrtics d'arc rebaixat. Aquest volum, juntament amb les corts que hi ha al costat de ponent, tanquen frontalment la masia amb un pati empedrat, al qual s'accedeix per una portalada amb perfil sinuós. Fora d'aquest espai hi ha una gran era encaironada i l'antic pou.

Història

L'antecedent del mas Gafa el trobem amb l'antic mas Rodonella, que més tard es coneixeria com a Can Cot. Els senyors alodials del mas eren la família Xifré de Caldes, que fins al segle XVI no van concedir el mas a Antoni Cot. A causa de les deutes que va acumular la família Cot, l'any 1628 van haver de vendre el mas a Francesc Galí i Xifré. Uns anys més tard, l'heretat va passar a mans de la família Plantada, habitants de la veïna pairalia del terme de l'Ametlla del Vallès. A finals del segle XIX la casa va ser adquirida per Josep Torras de Caldes de Montbui, la família del qual en manté la propietat, juntament amb els masos Noguera i Dalmau. Des d'aleshores, una família de masovers està al càrrec de la masia, tot i que viuen en una casa annexa construïda durant la primera meitat del segle XX.

